



## Vastaus jäsen Vaula Norrenan selvityspyyntöön Montessori-luokkien ja Montessori-pedagogiikan tilanteesta ja tulevaisuudesta Vantaalla/ IK

VD/734/00.02.02.02/2014

**Opetuslautakunnan jäsen Vaula Norrena** teki opetuslautakunnan kokouksessa 20.1.2014 § 15 sivistystoimelle seuraavan selvityspyynnön:

"Mikä on Montessori-luokkien ja Montessori-pedagogiikan tilanne ja tulevaisuus Vantaalla? Miten sivistysvirasto huolehtii, että Montessori-luokat ja -pedagogiikka ovat laadukkaita ja Montessorilinjan mukaisia Vantaalla?"

Montessori-luokkien oppilasmäärä on vähentynyt noin 50:stä 32 oppilaaseen sinä aikana, kun Montessori-luokat on siirretty Tikkurilasta ensin Jokiniemeen ja sitten Kuusikon kouluun. Kuulemma Kuusikossa Montessori-pedagogiikasta on suurelta osin luovuttu Montessori-luokilla 3.-6. ja opetus on ollut tavanomaista lähikouluopetusta. Tähän tyytymättöminä ovat monet perheet siirtäneet lapsensa pois Montessori-luokalta lähikouluun. Juuri veso-koulutuksessa todettiin, että tulevaisuuden koulussa oppiminen on vähemmän opettajaohjoista ja enemmän oppilaskeskeistä - kuten Montessori-pedagogiikassa on aina ollut. Miten Montessori-pedagogiikka saadaan toimimaan Kuusikon koulussa?"

**Perusopetuksen tulosalue** on valmistellut vastauksen selvityspyyntöön.

### Opetuslautakunta 14.4.2014 § 11

#### Perusopetuksen johtajan esitys:

Päätetään antaa jäsen Vaula Norrenallemme seuraava vastaus:

#### Nykytilanne

Montessoriluokat ovat toimineet Kuusikon koulussa vuodesta 2009 alkaen. Tällä hetkellä montessoriopetusta toteutetaan kahdessa yhdysluokassa. Toisessa luokassa ovat 1. - ja 2. -luokkalaiset, toisessa vuosiluokkien 3 - 6 oppilaat. Luokat tekevät paljon yhteistyötä, oppilaat ovat vuoden aikana työskennelleet molemmissa luokissa. Montessoriluokkien opettajat ovat päteviä (3. -6. luokan opettaja on luokanopettaja/montessoriopettaja, 1.- 2. luokan opettaja on luokanopettaja/lastentarhanopettaja/ montessoriohjaaja) ja kummallakin on kaupungin virka. 3.- 6. luokan opettaja toimi montessoriluokan opettajana jo Jokiniemen koulun aikana.

Luokissa työskennellään päivittäin montessoripedagogiikan mukaisesti. Montessoriopetus perustuu itseohjautuvuuteen ja omatoimiseen työhön. Oppilailla on mahdollisuus valita työnsä ja menetelmät, joilla työ toteutetaan. Joillekin tämä on haasteellisempaa ja opettajat joutuvat ohjaamaan heidän työskentelyään enemmän. Montessorivälineet ovat kaikkien käytössä ja niitä myös käytetään. Viides - ja kuudesluokkalaiset alkavat jo tehdä mielessään siirtymistä yläkouluun ja haluavat siksi jättää montessorivälineillä työskentelyn vähemmälle. Vantaalla ei ole yläkoulussa mahdollista työskennellä montessoripedagogiikan mukaisesti, joten isommat oppilaat haluavat mieluummin keskittyä projektitöihin ja itsenäiseen tiedonhankintaan.

Montessoriopetus Vantaalla on painotettua opetusta. Osa tunneista on järjestetty yhteistyössä muiden luokkien kanssa. Näitä tunteja ovat oman uskonnon ja oman äidinkielen opetus, S2-opetus, kielten opetus ja evankelis-luterilaisen uskonnon opetus. Muut tunnit järjestetään montessoriluokkien omina tunteina.

#### Oppilasmäärästä

Osa vanhemmista päätti jatkaa lastensa koulutaivalta omassa lähikoulussa, kun montessoriluokat siirrettiin Kuusikon kouluun. Syynä olivat varmaankin suurelta osin Kuusikon koulun sijainti ja joukkoliikenteen palvelujen puutteet. Tällä hetkellä Kuusikon montessoriluokilla on 33 oppilasta. Kolme oppilasta on vaihtanut tämän vuoden aikana koulua, kaksi omaan lähikouluunsa ja yksi toiseen kuntaan. Edellisten vuosien aikana on montessoriluokalta jääty pois toiselle paikkakunnalle muuton takia (4 oppilasta), Steinerkouluun (1 oppilas), omaan lähikouluun (1 oppilas) ja musiikkiluokalle siirtymisen takia (1 oppilas). Lisäksi yksi oppilas on vaihtanut Kuusikon koulussa toiseen ryhmään.

#### Tulevaisuus

Montessoriopetuksesta ei ole luovuttu Kuusikossa. Koulussa on päinvastoin kehitetty kaikkien luokkien yhteistyötä. Monet luokat ovat päässeet mm. palkkituntien aikana työskentelemään



montessoriluokissa ja montessorivälineillä. Kuusikossa normaali lähikouluopetus on lähentynyt montessoriopetusta ja kaikilla luokka-asteilla on kehitetty joustavia opetusjärjestelyjä, myös montessoriluokat ovat tässä kehitystyössä mukana. Pienempien oppilaiden montessoriluokka on tehnyt yhteistyötä myös montessoripäiväkotien kanssa. Päiväkodeista on käyty tutustumassa montessoriluokkiin Kuusikon koulussa. Opettaja on puolestaan vierailut mm. päiväkotien vanhempainilloissa.

Tämä kehityssuunta sopii hyvin Maria Montessorin kehittämään pedagogiikkaan. Montessorimenetelmä ei ole taustaltaan uskonnollinen tai filosofinen, vaan perustuu Montessorin havaintoihin lapsen kehityksestä ja herkkyykskausista. Hän uskoi jokaisella lapsella olevan oppimisen halun ja lapsen jaksavan keskittyä mielekkääseen työhön useitakin tunteja kerrallaan, kun saa toimia oman aikataulunsa mukaisesti ja valita itse työnsä. Lasta ohjataan hänen yksilöllisten edellytystensä mukaan itsenäiseen työhön ja hän oppii jo varhain ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan. Tähän pyritään myös Kuusikon koulussa sekä montessoriluokkien että muiden luokkien oppilaiden kanssa.

**Päätös:**

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano: hallintoyksikkö

Muutoksenhakuohje: Ei muutoksenhakuoikeutta/ Kuntalaki 91 §

**Lisätiedot:**

Jyrki Salminen, 040 7444568, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi

Ulla Nurmi, 040 5769241, etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi